

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Cod ECLI ECLI:RO:CACLJ:2022:018.#####

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL CLUJ

SECȚIA PENALĂ ȘI DE MINORI

Dosar nr. ###/33/2022

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența
Regulamentului U.E. 2016/679

DECIZIA PENALĂ NR. ###/A/2022

Sedința publică din data de 7 iulie 2022

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE : ##### – #####

JUDECĂTOR : ##### – #####

GREFIER : ##### – #####

MINISTERUL PUBLIC - Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj reprezentat
prin procuror: #####

Pe rol se află soluționarea contestației în anulare formulată de către contestatorul-
condamnat ##### formulată împotriva deciziei penale nr. ###/A/2022 pronunțată
de Curtea de Apel în dosarul penal nr. ###/186/2019.

S-a făcut referatul cauzei, constatându-se că mersul dezbaterilor și susținerile
părților au fost consemnate în cuprinsul hotărârii intermediare din data de 6 iulie 2022,
încheiere care este parte integrantă din prezenta decizie.

C U R T E A:

Asupra contestației în anulare de față,

Prin decizia penală nr. ### din 9 iunie 2022 pronunțată în dosarul nr.
###/186/2019 a Curții de Apel Cluj în baza art. 421 al. 1, pct. 2 lit. a din C.p.p. s-a
admis apelul declarat de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean și Spitalul Clinic
de Urgență Tg ##### împotriva 58 pronunțată la data de 23.02.2022 de Judecătoria
Beclean, pe care a desființat-o în totalitate în ceea ce privește latura penală a cauzei, și
doar în parte, în ceea ce privește latura civilă a cauzei, în privința omisiunii primei
instanțe de a acorda părții civile Spitalul Clinic de Urgență Tg ##### dobânda legală
afărentă daunelor materiale, și pronunțând o nouă hotărâre în aceste limite,

În temeiul art. 396, alin. 1,2 Cod procedură penală, a fost condamnat inculpatul
și ###, fiul lui ##### și ###, născut la ##### în #####, ###, CNP # #####51, fără antecedente penale, domiciliat în #####, sat
Șintereag Gară, nr. 28, ###, la pedeapsa închisorii de 1 an, cu executare în detenție,
pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. 2 din
Codul penal, cu aplicarea art. 77 lit. a Cod Penal, comisă la 22.01.2016 în dauna

persoanei vătămate #####, domiciliat în #####, nr. 274, jud. ##

În temeiul art. 396, alin. 1, 2 Cod procedură penală, a fost condamnat inculpatul #####, fiul lui ##### și ##, născut la ##### în #####, ##, CNP # #####2, fără antecedente penale, domiciliat în #####, sat Șintereag Gară, nr. 28, ##, la pedeapsa închisorii de 1 an, cu executare în detenție, pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. 2 din Codul penal, cu aplicarea art. 77 lit. a Cod Penal, comisă la 22.01.2016 în dauna persoanei vătămate #####, domiciliat în #####, nr. 274, jud. ##

În temeiul art. 396, alin. 1,2 Cod procedură penală, a fost condamnat inculpatul #####, fiul lui ##### și ##, născut la ##### în #####, ##, CNP # #####1, fără antecedente penale, domiciliat în #####, sat Șintereag Gară, nr. 28, ##, la pedeapsa închisorii de 1 an, cu executare în detenție, pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. 2 din Codul penal, cu aplicarea art. 77 lit. a Cod Penal, comisă la 22.01.2016 în dauna persoanei vătămate #####, domiciliat în #####, nr. 274, jud. ##

În temeiul articolului 397, raportat la art. 25 din Codul de procedură penală și la art. 1349, 1357, 1381 și urm. C .civ., au fost obligați în solidar inculpații #####, ##### și ##### la plata către partea civilă Spitalul Clinic de Urgență Tg #####, a dobânzii legale penalizatoare aferente sumei de 235,91 lei începând cu data de 23.01.2016 și până la achitarea integrală a debitului, a dobânzii legale penalizatoare aferente sumei de 1557,94 lei începând cu data de 27.01.2016 și până la achitarea integrală a debitului și a dobânzii legale penalizatoare aferente sumei de 3038,61 lei începând cu data de 08.03.2016 și până la achitarea integrală a debitului.

S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate în măsura în care nu contravin prezentei decizii penale.

În baza art. 421 al. 1, pct. 1 lit. b C.p.p. s-a respins ca nefondat apelul declarat de către inculpatul ##### împotriva sentinței penale nr. ## pronunțată la data de 23.02.2022 de Judecătoria Beclean

În baza art. 275 al. 2 din C.p.p a fost obligat inculpatul ##### la plata sumei de 500 de lei reprezentând cheltuielile judiciare avansate de stat în apel, restul rămânând în sarcina statului.

Împotriva acestei decizii a formulat contestație în anulare inculpatul ##### care a solicitat admiterea căii de atac promovate, desființarea deciziei atacate și pronunțând o nouă hotărâre, să se dispună admiterea în principiu a contestației în anulare, cu consecința punerii de îndată în libertate a inculpatului de sub mandatul de executare a pedepsei.

În dezvoltarea motivelor contestației în anulare se arată următoarele:

Contestatorul a declarat apel împotriva sentinței penale nr. ##/23 februarie 2022 a Judecătoria Beclean.

Curtea de Apel Cluj a admis apelurile Parchetului de pe lângă Judecătoria Beclean și pe cel al Spitalului Clinic de Urgență Târgu-#### și a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa de 1 an închisoare cu executare în regim de detenție fără a avea în vedere un caz de încetare a procesului penal, respectiv faptul că în cauză a intervenit un caz de încetare a procesului penal, respectiv împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, conform celor statuate prin Decizia CCR nr. 358/2022.

Având în vedere „vidul legislativ” creat în urma deciziei CCR ##### și până la intrarea în vigoare a actului normativ ce a clarificat norma penală de drept material, se opinează că în speță este incident un caz de lege penală mai favorabilă, respectiv art. 154 alin 1 lit d Cp termenul general de prescripție de 5 ani, fără cazurile de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale declarate neconstituționale prin deciziile sus-amintite și că pentru fapta din 22 ianuarie 2016 pentru care a fost cercetat și judecat inculpatul este înlăturată răspunderea penală, fiind împlinit termenul de prescripție la 11 ianuarie 2021, deci înainte de a fi condamnat definitiv.

Examinând contestația în anulare formulată prin prisma motivelor invocate, Curtea constată următoarele:

Prin cererea de contestație în anulare formulată în cauză, contestatorul-condamnat ##### invocă incidența motivului prev. de art. 426 lit. b C.pr.pen., respectiv existența probelor cu privire la o cauză de încetare a procesului penal la data pronunțării deciziei penale nr. ###/A/09.06.2022 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. ####/186/2019.

Contestația în anulare a fost admisă în principiu prin încheierea penală intermediară nr. 9/06.07.2022, dispunându-se și suspendarea executării deciziei contestate.

În esență, contestatorul invocă faptul că la data pronunțării Deciziei penale nr. ###/A/09.06.2022 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. ####/186/2019 era împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale, calculat în lumina dispozițiilor Deciziei CCR nr. 297/2018, astfel cum acesta a fost lămurită prin Decizia CCR 358/2022.

Reprezentanta Ministerului Public a invocat inaplicabilitatea în cauză a dispozițiilor Deciziei CCR nr. 358/2022, apreciind că acesta ar conduce la încălcarea principiilor de aplicare în timp a deciziilor Curții Constituționale, iar pe fondul cauzei de încetare a procesului penal a solicitat a se da eficiență cauzelor întreruptive de prescripție valabil efectuate anterior publicării acesteia.

Cu privire la solicitarea principală a Parchetului, Curtea reține că atât cauza de încetare a procesului penal (împlinirea termenului de prescripție generală a răspunderii penale ca efect al lipsei din fondul activ al legislației a unor cauze de întrerupere a cursului termenului de prescripție), cât și probele care atestau o astfel de împrejurare (data săvârșirii faptei și respectiv data actelor procedurale de soluționare definitivă a acțiunii penale) se regăseau la dosar la momentul pronunțării deciziei contestate, nefiind în discuție o presupusă aplicare retroactivă a dispozițiilor Deciziei CCR nr. 358/2022 cauzelor definitiv soluționate.

În acest sens, Curtea subliniază că din considerentele Deciziei CCR anterior referite rezultă că aceasta urmărește stabilirea naturii și a efectelor Deciziei CCR nr.

297/2018 (ca fiind specifice unei decizii simple/extreme), statuând în consecință, în mod explicit, faptul că efectul dispariției din fondul activ al legislației a cauzelor întreruptive de prescripție s-a produs încă de la data publicării acesteia din urmă (## ## #####), așadar la un moment anterior pronunțării deciziei penale contestate prin prezenta cale extraordinară de atac.

S-a mai argumentat că prin prezenta contestație în anulare se tinde la îndreptarea unor erori de judecată constând în greșita omisiune a constatării împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale ca efect al modului eronat de interpretare a Deciziei CCR 297/2018. Nici această susținere nu poate fi primită. Aceasta întrucât activitatea de judecată presupune, în lumina jurisprudenței instanței de contencios european a drepturilor omului, ascultarea argumentelor părților în procesuate și oferirea unui răspuns, lipsa unei astfel de construcții argumentative echivalând cu lipsa unei judecăți efective. În acest context, eroarea de judecată poate fi săvârșită doar la nivelul raționamentului juridic efectuat și expus ca atare în cuprinsul actelor procesuale, nu și prin omisiune, aceasta din urmă neputând fi calificată altfel decât ca eroare de procedură.

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională în considerentele Deciziei nr.###/2020 reținând următoarele: „29. Având în vedere natura cauzelor de încetare a procesului penal anterior enumerate, orice greșită apreciere a instanței cu privire la incidența acestora constituie o greșală de drept, ce implică reevaluarea fondului hotărârii judecătorești astfel pronunțate.

30. Spre deosebire de ipoteza anterior invocată, omisiunea instanței de a se pronunța cu privire la incidența unei cauze de încetare a procesului penal reprezintă o eroare de procedură, în acest caz instanța neanalizând aspectele ce ar putea determina o soluție de încetare a procesului penal.

31. Așa fiind, invocarea de către persoana condamnată a unei cauze de încetare a procesului penal, care ar fi existat la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive de condamnare și asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat - și nu doar a incidenței în cauza în care persoana a fost condamnată a unei cauze de încetare a procesului penal asupra căreia instanța de apel a omis să se pronunțe - presupune o critică a raționamentului judiciar făcut de instanța de apel cu privire la cauza de încetare a procesului penal invocată de persoana condamnată, cauză analizată cu prilejul soluționării apelului, și, implicit, o reevaluare a fondului cauzei, prin invocarea unei căi extraordinare de atac, ceea ce ar transforma contestația în anulare într-un apel deghizat.

32. Având în vedere diferențele dintre calea extraordinară de atac a contestației în anulare și cea a recursului în casație, Curtea reține că o asemenea greșală juridică (constând în faptul că instanța s-a pronunțat greșit cu privire la lipsa incidenței unei cauze de încetare a procesului penal) ar putea fi îndreptată, eventual, pe calea recursului în casație, aceasta fiind calea de atac reglementată de legiuitor în scopul îndreptării erorilor de drept comise cu prilejul judecării apelului. Spre deosebire de aceasta, incidența unei cauze de încetare a procesului penal asupra căreia instanța de apel a omis să se pronunțe va fi invocată pe calea contestației în anulare, care are ca scop îndreptarea unor erori de procedură care nu au putut fi înlăturate pe calea apelului.”

Așadar, în lumina considerentelor reținute de instanța de contencios constituțional în decizia precitată, omisiunea de a analiza o cauză de încetare a procesului penal care nici nu a fost pusă în discuția contradictorie a participanților procesuali nici din oficiu și nici la cerere, se subsumează noțiunii de eroare de procedură, remediabilă pe calea contestației în anulare, în baza temeiului prev. de art. 426 lit. b C.pr.pen.

Procedând la analiza pe fond a cauzei de încetare a procesului penal invocată de către contestatorul condamnat #####, Curtea reține că data de început a cursului termenului de prescripție a răspunderii penale este dictată de data săvârșirii faptei, respectiv 22.01.2016, disputa participanților procesuali purtând asupra valabilității actelor presupus întreruptive de prescripție îndeplinite anterior publicării Deciziilor CCR nr. 297/2018 și 358/2022.

Sub acest aspect, reținem, cu titlu preliminar, că la data de 9 iunie 2022 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 565 din 9 iunie 2022, Decizia Curții Constituționale a României nr. 358/2022 prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal. De la data publicării sale, această decizie devine opozabilă erga omnes, fiind obligatorie pentru instanțe atât în privința dispozitivului cât și a considerentelor pe care se sprijină.

Or, în considerentele acestei decizii (358/2022), Curtea Constituțională a tranșat în mod explicit natura juridică a Deciziei nr. ### din 26 aprilie 2018 ca decizie simplă/extremă, extrăgând și consecințele asociate pronunțării Deciziei anterior amintite, în lipsa intervenției active a legiuitorului: absența din fondul activ al legislației penale a vreunui caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii (25.06.2018) și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma (30.05.2022).

În continuare, Curtea constată că în cauză nu se contestă natura instituției prescripției răspunderii penale de instituție de drept penal substanțial (chestiune tranșată, de altfel, prin Decizia CCR nr. 1092/2012), natura și durata termenelor de prescripție, cauzele de întrerupere sau de suspendare a cursului acestui termen (deopotrivă asupra existenței și a conținutului) subsumându-se instituției prescripției răspunderii penale ca instituție de drept substanțial, fiind supusă regulilor de aplicare în timp a legii penale mai favorabile.

Procedând la evaluarea globală a legii penale mai favorabile, se constată că în speță Codul penal forma aflată în vigoare începând cu 25.06.2018 (data publicării Deciziei CCR nr. 297/2018) și până la data de 30.05.2022 (data intrării în vigoare as OUG 71/2022 de modificare a dispozițiilor art. 155 C.pen.) reprezintă lege penală mai favorabilă, întrucât aceasta nu prevede cauze de întrerupere a cursului termenului prescripției răspunderii penale, făcând astfel aplicabil termenul general de prescripție prevăzut de lege raportat la limitele de pedeapsă.

În ceea ce privește valabilitatea și efectele întreruptive de prescripție ale actelor de procedură comunicate contestatorului ##### în calitate de inculpat, anterior pronunțării Deciziei CCR nr. 358/2022 Curtea reține că acestea nu pot fi valorificate în cauză.

În acest sens, Curtea subliniază că prin Decizia CCR nr. 297/26.04.2018 a fost sancționată (prin declararea ca neconstituțională) unica soluție normativă prevăzută de legislația penală privind instituția întreruperii termenului de prescripție.

Ca și o consecință a publicării acestei prime decizii CCR (nr. 297/2018), în lipsa oricăror repere normative concordante cu exigentele impuse de prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, în pofida evocării orientative a soluției legislative din Codul penal din 1969 în cuprinsul considerentelor acesteia, la nivelul dreptului substanțial nu pot fi identificate în niciun moment, de la data intrării în vigoare a Noului Cod penal și până la data împlinirii termenului general de prescripție a răspunderii penale, norme care să identifice actele ce pot genera efectul întreruptiv de prescripție.

În acest sens, în considerentele Deciziei ##### (par. 68) Curtea Constituțională a arătat în mod explicit că „nu a impus ca toate actele care se comunică suspectului sau inculpatului sau toate actele care presupun participarea suspectului sau inculpatului să fie privite ca acte care sunt apte să întrerupă cursul prescripției răspunderii penale, stabilirea acestora intrând în competența legiuitorului, cu condiția esențială ca acestea să îndeplinească exigențele menționate de către instanța de contencios constituțional.”

În continuare a reținut Curtea Constituțională că (aceasta) „a statuat constant, în jurisprudența sa, că prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție stabilesc că „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării“, iar competența de legiferare a acestuia cu privire la un anumit domeniu nu poate fi limitată dacă legea astfel adoptată respectă exigențele Legii fundamentale (Decizia nr. ### din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012). Totodată, Curtea a statuat că a permite celui care interpretează și aplică legea penală, în absența unei norme exprese, să stabilească el însuși regula după care urmează să rezolve un caz, luând ca model o altă soluție pronunțată într-un alt cadru reglementat, reprezintă o aplicare prin analogie a legii penale. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale, art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (nullum crimen, nulla poena sine lege), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevăd și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie.”

Pe de altă parte, chiar dacă am accepta posibilitatea considerării ca valabile a actelor „întreruptive de prescripție” efectuate sub imperiul legii vechi (C.pen. în varianta anterioară datei de 25.06.2018 ca dată a publicării Deciziei CCR nr. 297/2018), acestea tot nu ar putea fi valorificate în cauză întrucât s-ar obține rezultatul combinării dispozițiilor legilor penale succesive (lex tertia), expres interzis prin Decizia CCR nr. 265/2014 (prin care a fost consacrat modul de determinare a legii penale mai favorabile potrivit criteriului aprecierii globale).

Față de aceste considerente, conchidem că durata termenului de prescripție a răspunderii penale față de contestatorul-condamnat ##### se impune a fi

calculată prin raportare la durata termenului general de prescripție prev. de art. 154 alin. 1 lit. d C.pen., raportat la limitele de pedeapsă prevăzute de lege de la 6 luni la 5 ani închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen., care a atras condamnarea.

Acest termen (de 5 ani) s-a împlinit la data de 23.03.2021 (după adăugarea celor 60 de zile în care cursul termenului de prescripție a fost suspendat pe durata stării de urgență în baza Decretelor prezidențiale, conform prevederilor art. 156 C.pen.), anterior pronunțării deciziei penale nr. ###/A/09.06.2022 a Curții de Apel Cluj, care face obiectul căii extraordinare de atac.

Astfel fiind, cererea de contestație în anulare apare ca fiind întemeiată, urmând a fi admisă, cu consecința desființării în parte pe latura penală a hotărârii de condamnare cu privire la inculpatul #####.

Procedând la rejudecare în aceste limite, în baza art. 396 alin. 6 C.pr. pen., rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen., se va dispune încetarea procesului penal pornit împotriva inculpatului ##### sub aspectul săvârșirii infracțiunii de lovire și alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen. în dauna persoanei vătămate #####, ca efect al intervenirii prescripției răspunderii penale.

Se va dispune în consecință înlăturarea consecințelor condamnării inculpatului pentru această infracțiune, prin anularea mandatului de executare a pedepsei nr. 15/10.06.2022 emis de Judecătoria Beclean pe numele acestuia.

Cheltuielile judiciare avansate de stat în prezenta procedură vor rămâne în sarcina acestuia.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:

În baza art. 432 alin. 1 C.pr.pen., cu aplicarea art. 426 lit. b C.pr.pen., admite cererea de contestație în anulare formulată de contestatorul-condamnat ##### împotriva Deciziei penale nr. ###/A/09.06.2022 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. ###/186/2019 pe care o desființează în parte pe latura penală cu privire la acest inculpat.

Rejudecând în aceste limite:

În baza art. 396 alin. 6 C.pr. pen., rap. la art. 16 lit. f C.pr.pen., dispune încetarea procesului penal pornit împotriva inculpatului ##### sub aspectul săvârșirii infracțiunii de lovire și alte violențe prev. de art. 193 alin. 2 C.pen. în dauna persoanei vătămate #####, ca efect al intervenirii prescripției răspunderii penale.

Anulează mandatul de executare a pedepsei nr. 15/10.06.2022 emis de Judecătoria Beclean pe numele contestatorului.

Cheltuielile de judecată în această procedură rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 iulie 2022.

PREȘEDINTE

#####-#####

JUDECĂTOR

#####

GREFIER

#####-#####

Red. #####/M.N.

4 ex./28.07.2022

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO